

INTERVIEW

“Het museumbezoek is misschien wel oppervlakkiger dan ooit”

De Grote Kunstshow (2014) - (c) Ernst van Deursen

Beeldende kunst in het theater. Dat is het fundament achter De Grote Kunstshow die op 6 februari in de Stadsschouwburg plaatsvindt. Ko van 't Hek sprak bedenker Johan Idema over het nut en de noodzaak van anders naar kunst te kijken.

Johan Idema

Wat is De Grote Kunstshow?

“De Grote Kunstshow is alles wat je in het museum zou willen ervaren, maar wat je daar vaak niet te zien krijgt. In het museum sta je vaak in lege, witte, steriele zalen en doen na verloop van tijd je benen zeer. Bovendien sta je er in het museum helemaal alleen voor. Er is niemand om een gesprek mee aan te gaan

en kunstwerken worden karig toegelicht. Dat lossen we met De Grote Kunstshow allemaal op.”

De Grote Kunstshow (2014) - (c) Ernst van Deursen

Ben je ontevreden over musea?

“Nee, een kunstmuseum is op zich geen slecht format, maar het zou bij lange na niet het enige format voor beeldende kunst moeten zijn. Die *white cube* is een dominant format, maar voor veel mensen is dat juist geen prettige manier om kunst te beleven.”

Maar het gaat hartstikke goed met de musea.

“Er gaan inderdaad steeds meer mensen naar het museum, waar overigens vooral een paar grote musea de vruchten van plukken. En musea doen ook veel goed en steeds beter, maar wat nog te weinig op hun netvlies staat, is wat iemand meemaakt als hij of zij in het museum is. Bezoekers worden geteld, en we lezen overal hoe druk sommige musea zijn, maar nergens gaat het over of mensen het naar hun zin hebben gehad. Of ze er iets van hebben meegekregen.”

“Het museumbezoek is misschien wel

oppervlakkiger dan ooit”

Het gaat te veel om kwantiteit en te weinig om kwaliteit?

“Uit onderzoek van het Sociaal Cultureel Planbureau blijkt dat museumbezoek voor veel mensen vermaak is, maar kunst kan zoveel meer bieden: troost, inspiratie en *empowerment*. Daar wordt veel lager – en wat mij betreft te laag – op gescoord. Er gaat veel publiek geld naar musea, maar het onderzoek vertelt ons dat ze meer vermaak bieden dan geestelijke fitness. Het museumbezoek is misschien wel oppervlakkiger dan ooit. Het is ook niet makkelijk, maar het is wel een kans en ook een noodzaak om het publiek meer mee te geven. De manier van presenteren is nu de zwakste schakel.”

De Grote Kunstshow (2014) - (c) Ernst van Deursen

En dus is er een nieuwe manier van presentatie nodig?

“Het witte steriele museum is overheersend. Ik vergelijk het weleens met horeca. Als de horeca alleen maar bestaat uit Chinese restaurants, is dat leuk voor mensen die van Chinees houden, maar voor anderen een reden om thuis te

blijven. Kunst wordt nu te weinig op andere, frisse manieren voorgeschoteld.

Bovendien voelt het format 'museum' voor een deel van het publiek niet meer van deze tijd. Het gaat er namelijk teveel vanuit van dat je al bepaalde kennis hebt opgedaan en dat je je prettig voelt bij de stille, grote ruimten met kleine tekstbordjes en formele teksten. Het publiek van nu weet minder, wil een socialere omgeving en is meer op zoek naar zintuiglijke ervaringen."

"Als de horeca alleen maar bestaat uit Chinese restaurants, is dat leuk voor mensen die van Chinees houden, maar voor anderen reden om thuis te blijven."

En dat is De Grote Kunstshow?

"Tijdens de show zien mensen tien werken. Dat klinkt weinig, maar wij geloven in focus. Wij kiezen waar je naar moet kijken en vervolgens kijk je vrij lang naar hetzelfde werk. In het museum kijkt men, vaak alleen, gemiddeld negen seconden naar een kunstwerk, bij ons kijk je, samen met tweehonderd anderen, tien minuten. Tijdens het kijken is er een theatrale voordracht die je nader tot het kunstwerk laat komen. Die bevatten allemaal een zekere duiding, maar er is daarin ook ruimte voor interpretatie en associatie. Er zijn namelijk veel manieren om naar kunst te kijken."

De Grote Kunstshow (2014) - (c) Ernst van Deursen

Is dat niet wat lui, tien minuten zittend kijken naar een kunstwerk? Moet je niet hard werken voor kunst?

“Het is zeker niet lui. Bij ons werken mensen hard: tien minuten kijken naar één werk is best een inspanning. Daarom hebben we presentator Lucas de Man om tussendoor voor ontlading te zorgen en het energieniveau van het publiek te stimuleren. Die intermezzo’s zijn heel belangrijk. We zien dat het publiek actief meedoet bij De Grote Kunstshow. Ik durf wel te zeggen dat het publiek bij ons actiever is dan in het museum.”

– WEBSITE: [De Grote Kunstshow](#)

– WEBSITE: [Johan Idema](#)

